

DEBRECEN- N.VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Máj. 9-én 1852.

21.

1-ső félév, 10^{dik} évfolyam.

Adás-vevés 's mindenféle hirdetésekkel, vegyes hírekkel hetenkint megjelenik.
Félévi előfizetés helyben 1 ft. 40 kr. — postán bár hová 2 ft. 30 kr. p. p. — Előfizethetni mindkét városi tudakozó intézetben.
Egy példány ára 4 kr. p. p.

(D. 90.) **Eladó ház** (1. 3.)
Debrecenben Váradutcán Govrik Tivador 2089. sz. a. háza szabad kézből eladó. Értekezhetni ügy. Szanka József ural.

ugyiszinté:

Bérbe vagy el is adó ház

Debrecen Szentanna utcán a' Sétatér végibe 2309. sz. alatti szöglet ház, melyben az utcára 5 szoba, konyha, két nagy kamra, báltozatos magtár, pince, istálló, 'stb. létezik. — bérbe vagy örök áron is eladatik. Értekezhetni iránta Sas utcán a' 18. sz. a.

(V. 74.) **Eladó ház** (1. 3.)
Volasziban Kőfaragóutcában 831-ik sz. alatt 5 szoba, konyha, kamara, nagy pince, tágas udvar, nagy magtár, fa és kocsi szűz, gyümölcsös kerttel minden órán eladó. Értekezhetni a' fentírt szám alatt.

(V. 75.) **Szulinyi savanyú víz** (1. 3.)
nagyobb 's kisebb mennyiségben kapható illendő árért, a' NVáradi tudakozó intézetben.

(D. 87.) **Női-divat-készítő.** (2.3.)
Alóltírt vagyk szerencsés tudatni minden uri és polgári asszonyságokkal, hogy mindennemű női öltönyöket a' legújabb divat 's legjutányosabb ár mellett 's mentül rövidebb idő alatt, több segédek által levőn ellátva, szerencsés lehetek elkészíttethetni. Magam kegyes pártfogásokba ajánlva
Molitoris Mihály
női divat öltöny készítő.

 Lakásom Szentannautcán a' Liszkay Földő ház mellett 2541. sz. alatti háznál.

(D. 86.) **Ház árverés.** (2. 2.)
Kis Orbán Lajos ur Debrecen Ceglédutcai 1¹/₂₃ szám alatti háza, folyó év május 10-ik napján délutáni 3 órákor árveretlenni fog. Debr. apr. 26. 1852.
Mannó József m. k.
társbíróági ülnök.

(D. 85.) **Hirdetmény.** (2. 3.)
Püspök-Ladányi k. alapítványi uradalom részéről közhírré tételik, miként az ezen uradalomhoz tartozó utóbb elősorolt különféle alodialis földek és kir. haszonvételek f. évi május 26-án árverés által folyó évi november 1-ső napjától számítandó hat egymásután következő évek-re haszonbérbe fognak bocsajtatni.

Bérteni kívánók a' kijelölt napon reggeli 9 órákor az utóbb megnevezett bánatpénz összegekkel ellátva, az uradalmi tisztí irodában megjelenhetnek, a' hol is- és a' cs. kir. debreceni Pénzügy-Igazgatóságnál a' szerződési feltételek előre is beláthatók.

1. Német sziget területe 121 ⁹⁸ / ₁₂₀₀ hold,	bánatpénz	21 ft.
2. Hármás telki földlek 141 ⁹⁸ / ₁₂₀₀ „	„	15 —
3. Farkas érthati pusztá 121 ³⁰⁷ / ₁₂₀₀ „	„	29 —
4. Völt szérüs kert 9 „	„	1 —
5. Püspök-Ladányi mézszárlási jog „	„	18 —
6. „ „ vendégfogadó bor és pálinka járulék	bánatpénz	175 ft.

Püspök-Ladány apríl hó 24-én 1852.

(D. 88.) **Árverelendő ház.** (2. 2.)
Zeltner Lászlónak Péterfia utcában levő 's egészen cseréppel fedett háza, a' rajta levő malmos telekkel, házatán való földdel 's az ezen levő tanyával együtt — mellyek összesen ezer váltóforint évi jövedelmet bizonyosan behoznak — folyó évi május 11-ik napján, délután 3 órákor, a' helyszínen tartandó árverés útján a' legtöbbet ígérőnek el fog adatni. Kelt Debrecenben apríl 30 1852.

Nagy Mihály m. k.
h. Járásbíró.

(V. 73.) **Deszka eladás.** (2. 3.)
300 darab száraz deszka. és 36 darab dupla deszka, ugyancsak száraz, minden órán eladó. Értekezhetni Szent-Pál utcán 340-ik szám alatt.

J. G. Popp

fogorvos és kiváltság tulajdonos

Ana ther in - s z á j v i z é r e.

Lakása Bécsben belváros Goldshmidtgasse Nr. 604.

Egy üveg ára hozzácsatolt utasítással 1 fr. 20 kr. pengő pénzben.

Ezen az orvosi facultás által megkísértett és saját hosszu tapasztalás által kipróbált szájjvíz fogana-
tos a' száj rosz szaga és a' dohány szagra nézve; de különös kedvező hatása van az vérző inyhusra. annak
elapadása és a' fogaknak ezáltal lógóvá lételére nézve, az inyhust erősítvén; a' fogkö további képződése
ellenében. Ezen szájjvíz mint a' fogak és inyhuz buzamosabb megtartása tekintetében tapasztalt legjobb esz-
köz általánosan el van ösmerve.

Miután én az Anatherin szájjvizet egy időtől óta használám, és ennek jótékony hatását beteges könnyen vérző
inyhusaimra és lógófogaimra nézve, melyek előbbi szilárdságokat visszanyerék, tapasztaltam, és a' dohány szag is ki-
küszöböltetett számból; kedves kötelességem érzem ezen szájjvízre nézve megérdemelt dicséretemet kimondani, 's azt
bárminek bizton ajánlani. Bécs December 25-én 1851.

Schrägel Ferencz m. k.

Cs. kir. bécsifővám hivatalnál tisztviselő.

Minekutánna több éveken által jelentékeny szájbajban szenvedtem, 's minden kísérleteim eredmény nélkülök volt-
tak, minthogy mindinkább elvesztém egészen fogaimat, 's a' még meglevők nyelvel megmozgathatók voltak, a' foghuz
mindinkább süllyedt, 's e' nyelv megérintésénél vérzett, és e' mellett egy kellemetlen szag kezdett számban elterjedni,
mely utóbbi azon kísérletre vitt, hogy Popp bécsi fogorvosnak minden oldalról dicsért Anatherin szájjvizét megpróbál-
jam, már a' legelső próba után úgy találtam, hogy nemcsak a' rosz szag múlt, hanem foghuzam és fogaim is erősödni
kezdett, annyira hogy rövid időn számat helyreállítva érzem, miért is legbensőbb hála és mások iránti rokonszertől in-
dítva, nyilvánosan bizonyítom, és ezen jeles szájjvizet az azt illető dicséretben részesítem **Stenzel József m. k.**

 Debreceben kapható Gaszner Pál fűszerkereskedésben.**K. K. ausschl. Privilegium
auf das neu erfundene****Ana ther in - M u n d w a s s e r**

d e s

J. G. Popp,

Zahnarzt und Privilegiums inhaber in Wien, Stadt. Goldschmidtgasse Nr. 604.

Preis eines Flacons sammt Gebrauchsanweisung 1 fl. 20 kr. C.M.

Dieses von der medicinischen Facultät geprüfte und durch eigene langjährige Erfahrung erprobte Mund-
wasser bewährt sich gegen den üblen Geruch aus dem Munde und gegen den Tabakgeruch; es
besitzt aber auch zugleich eine vorzügliche Wirkung gegen blutendes Zahnfleisch, Schwinden desselben
und dadurch Lockerwerden der Zähne, indem es das Zahnfleisch stärkt, und gegen fernere Zahnsteinbil-
dung. Dieses Mundwasser ist als das erprobt beste Mittel zur längeren Erhaltung der Zähne und des Zahn-
fleisches allgemein anerkannt.

Nachdem ich das Anatherin-Mundwasser einige Zeit gebrauchte, und die wohlthätige Wirkung
desselben auf mein krankhaftes leicht blutendes Zahnfleisch und lockere Zähne, welche wieder ihre Fest-
tigkeit erhielten, empfunden habe, und auch den Tabakgeruch aus dem Munde beseitiget sehe, so sehe
ich mich angenehm veranlaßt, diesem Mundwasser das wohlverdiente Lob zu ertheilen und es Jedermann
bestens zu empfehlen. Wien, den 25. December 1851.

Franz Schrägel m. p.

Beamter des k. k. Wiener Hauptzollamtes.

Da ich durch mehrere Jahre an einem bedeutenden Mundübel litt und alle Versuche erfolglos blieben, indem ich
immer mehr meine ganz gesunden Zähne verlor, und die noch übrigen mit der Zunge zu bewegen waren, das Zahn-
fleisch sich immer mehr senkte und bei der Berührung mit der Zunge blutete, und dabei ein höchst lästiger widriger
Geruch im Munde sich verbreitete, welches letztere mich zu dem Versuche brachte, das allseitig angerühmte Ana-
therin-Mundwasser des Zahnarztes Popp in Wien zu gebrauchen; so fand ich schon nach dem ersten Versuch
nicht nur allein den üblen Geruch schwinden, sondern auch mein Zahnfleisch gestärkt und die Zähne wieder allmählig
fester, so dasz ich binnen kurzer Zeit meinen Mund wieder hergestellt fühlte, wofür ich aus innigster Dankbarkeit und
Mitgefühl für Andere es öffentlich bezeuge, und diesem rühmlichen Mundwasser das gebührende Lob ertheile.

Jos. Stenzl m. p. In Debrecein zu haben bei Paul Gaszner Cegleder-Gasse.

(V. 71.)

Eladó ház.

(2. 3.)

Várad-Olasziban Apolló utcában 710. szám alatt özv. Markó Antalné szül. Bern Franciska asszonynak háza, bár mikor is ajánlható feltételek mellett örök áron eladó, — a' venni szándékozők bővebb felvilágosítást az itteni tudakozó-intézetől, vagy pedig Pest megyében a' Ceglédi posta állomás által Törtelyre utasítandó bérmentesített levél által a' ház tulajdonosnájától nyerhető. — Áruba bocsátott házuk több kényelmes lakszobákból, istállók, szekérszinek, pincék, tágas udvar, és házi kertből; a' végdöntendő eladási szerződés egyedül csak a' tulajdonos asszonysággal eszközölhető. Kelt Vólasziban april 23. 1852.

(V. 72.)

Aranyműves.

(2. 3.)

Kámódy Mihály tisztelettel jelenti a' NVáradí és vidéki t. c. közönségnek, hogy bőljárt megváltoztatá és attette ugyancsak Zöldfaucan Amánt ur háza alá a' 40-ik sz. alatt, ajánlja a' legujabb divatu ékszereit legutánjósabb áron, 's kegyes rendelkezéseket elvárja a' fent kitett szám alatt.

Ritka madár.

NVáradon lakó ügyvéd Gyalokay Antal kedves sógorom, nóm Gyalokay Petronella nevében egy rágalom 's hazugsággal teljes feladást 's intéstet kéro levelet intézett a' NVáradí 1-ső oszt. járásbíróshoz, a' moha erre a' mint az '/. alatti hivatalos kiadványból megtetszik, megbizva semmi esetben sem volt.

Melynélfogva hátor vagyok fencimzett ügyvéd Gyalokay Antalt addig is mig büntetésre méltó eljárásáért a' maga utján feleletre vonnám, mint egyikét a' legkritikább madaraknak, az ugynevezett fogadatlan procarotoknak bemutatni, ki kész bár ki ellen, legközelebb rokona ellen is rágalmazó nyelvvel a' legaljasabb hazugságokat nem csak kikoholni 's terjesztetni, hanem a' rendes árért azoknak feladásával a' mélyen tisztelt Járásbírósg előtt is fellépni. Derecskén május 4-én 1852.

Ungváry Orbán
hites ügyvéd.

^{962/1852} Bizonyítvány. '/. Gyalokay Petronella Ungváry Orbánnó, járási igató, Jakó Pál ur jelenlétében hitelesített, a' derecskei 1-ső osztály Járásbíróshoz 962-ik sz. a. írásba beadott nyilatkozatában kijelentette, miképen testvére Gyalokay Antal által nevének felhasználásával, férje Ungváry Orbán ellen több rendbeli hazug vádak adattak fel a' NVáradí cs. bír. Járásbírósg előtt, melyek értésére esvén, azokat nem általa feladottaknak, tudta 's beleegezése nélkül történteknek nyilvánítja; melyről hiteles bizonyítványt is kiadatik nek.

Mely kérelemhez képpest, a' fentebbiekről hiteles bizonyítvány ennell kiadatik. Kelt Derecskén május 4-én 1852.

(P. H.)

Kiss Károly m. k.
járás főbíró.

Elbucásúzás.

Midőn az alulirt szíves köszönetét nyilvánítja a' t. c. közönségnek, az itteni tartózkodása alatt élvezett kegyes bizalmáért, bátorodik egyszersmind alásan jelenteni, hogy már innét végképen elutazand, ha csak némely új megrendelések további tartózkodását nem igénylendik.

Az iménten közrebozsított „Fogorvosi jelentésére“ hivalkozván, bátorodik alulirt csak röviden érinteni, miszerint ő, az általa készített mesterséges fogakat, fájdalomokozás nélkül, a' szájba igatja, a' kiálló vagy elrejtett foggyököket ügyesen kihúzza, fogakat tisztít, csinosít, az odvasokat olmazza, (plombirozza) kiereszeli, és gyermekeknek (a' 15 éves korig) a' görbén álló fogakat egyenesen irányba igazítja. Végre a' nála kapható PÁRIZSI ELIXIR nevű jólékony tincturát ajánlja.

Alapelvei

Az ausztriai császári állam koronaországai ban organicus intézményeknek.

(Folytatása 's vége.)

16. Ez alapelvek szerint minden ország számára, annak különös viszonyainak megfelelő rendszabályok kidolgozandók a' falusi községek és városok számára.

E' dolgozatoknál továbbá azon nézpontból történjék a' kiindulás, miszerint a' tulnyomó érdekeknek tulnyomó befolyása is engedtessek, és ugy a' községelőjáróság és választmányok betöltése végettí activ- és passiv választásoknál, mint a' községügyekben a' földbirtoknak a' községterületbe vont kiterjedése és adóérékének aránya szerint, az iparüzletnek pedig az összes földbirtokokhoz aránylagosan városi községekben, különösen a' házbirtokosoknak, továbbá a' mennyire lehet a' szellemi és anyagi csehtestületeknek, az eldöntő tulsúly biztosítassék.

A' lombárd-velencei királyságban az ott fenálló községrend, a' tapasztalás által előidézett időnkénti javítások fenntartása mellett meghagyandó.

17. A' bírói tiszt az egész birodalomban az a' végett felállított hatóságok, és törvényszékek által a' fenálló törvények értelmében, ő császári, királyi apostoli felsége nevében gyakoroltatik.

18. Az igazságügyi tisztviselők és bírák, önállásuk megóvása mellett, bírói tisztuk törvényes gyakorlásánál, egyéb személyes szolgálatteleteiket

tekintetbe nem véve a' statushivatalok számára fenálló szabályok szerinti bánásmódban részesítendők.

19. Az igazsággéllátásnak a' közigazgatóságoktól elválasztása az igazságügyi társas törvényszékeknek, továbbá a' másod- és harmadbíróságoknak általában, az elsőbíróságoknak pedig a' lombard-velencei királyságban és ott, hol az elkerülhetlenné ismertetik el, megtörténendő.

Egybíránt az egyes törvényszékek mint az első bíróságoknál az igazgatással a' járáshivatalban egyesítendő.

E' járáshivatalok belső szerkezetében (lásd a' 4-ik pont) azonban körülmények szerint egy külön törvényszéki- vagy politikai tisztviselő odarendelése eszközölhető, a' mint azt a' viszonyok megkívánják.

20. Kétséges ügy, mint nem kétséges polgári valamint a' bűnvádi ügyekben harmadbíróság álljonfen.

21. A' tisztán jogi, valamint a' politikai igazgatásban járási hivatalokul működő első bíróságok a' polgári ügyekre meghatározandó határokon belül — áthágások és különösen kijelendő vétségekre — a' tényállás megállapítására 's minden a' büntetőtörvényszékek támogatása végettli segélynyújtásokra hivaták.

22. A' megfelelő kerületekben, a' mennyiben lehetséges tekintettel az országok politikai felosztására, első folyamodású társasbíróságok, a' bűnök 's a' különösen kijelendő vétségek feletti bírások végett, — továbbá oly jogügyletekre nézve, melyek a' járási hivatalok körének határán túl esnek, helyezettnek be.

23. A' polgári és bűnvádi ügyeknek másodfolyamodás tárgyalására országos főtörvényszékek a' legszorosab szükség tekintetbe vételével 's a' szerinti megszorítással állítandók fel.

24. A' legfelsőbb törvényszék harmadbíróságkép áll fen.

25. Kihágásoknál és vétségelnél, a' mennyiben az utolsó a' járási hivatalokhoz tartoznak, a' nyomozó eljárás a' lehető legegyszerűbb formában történik.

26. Bűnvádi ügyekben, melyek a' társasbíróságok által tárgyalandók, a' vádnak, egy védőnek alkalmazásának a' vádlott számára és a' szóbeliségnek alapelve a' végeljárásban megtartandó.

27. Az eljárás nem nyilvános, azonban első folyamodású szóbeli eljárásnál a' vádlottnak az elnök engedelmével, valamint az utóbbinak joga van, bizonyos számú hallgatókat beocsátani.

28. A' vád a' státusügyesség által állapítandó meg, melyeknek hatásköre a' bűnvádi perre szorítandó.

29. Az esküdtisékek mellőzendők.

30. Az ítéletek csak vizsgálatot-kiállt bírák által hozandók. Az ítéleti formák bűnvádi ügyekben: „bűnös,“ „büntetlen,“ „vád alóli felmentés.“

31. Az eljárás az orsz. főtörvényszékeknek és a' legfelsőbb törvényszéknek csak írásbeli.

32. A' törvényszéki hatóságok hatáskörének közelebbi határozványait, az ez iránt kiadandó törvények foglalandják magukban.

33. Az általános polgári törvénykönyv mintkös jog az austriai állam minden tagjai számára még azon országban is, melyekben még érvényre nem emelkedett, a' megfelelő előkészületekkel és azok után, továbbá azok sajtóságos viszonyainak tekintetbe vételével, hozatik be, szintugy a' büntető törvénykönyv is a' birodalom egész területében életbe léptetik.

34. A' koronaországokban a' rendi vagy egy meghatározandó földbirtokkal ellátott örökös nemességre, előnyeire és kötelességeire nézve némely alapszabályok állítatnak fel, különösen ennek a' majorátusok és hitbizományok felállítására mindennemű könnyítések engedélyeztetnek. A' parasztságnál ott, hol a' jószágösszegek fenntartására külön szabályok állnak fen, ezek szintén felállítandók.

35. A' kerületi hatóságok és helytartóságok mellé a' birtokos nemesség, a' nagy és kis földbirtok és az ipar köréből támaszkodó bizottmányok a' tárgyak és hatáskörök kellő kijelölése mellett adandók. Mennyiben még más tényezőknél a' bizottmányokba főlvétele kívánatosnak tünik fel, erre körülmények szerint figyelem fordítando.

Az ez iránti bővebbi határozmányok külön rendelveknek tartatnak fen.

36. Az országfejedelmi járáshivatalok a' helybeli községek előjárót és a' községi összeköttetésen kívül álló négy földbirtokok tulajdonosait vagy azok meghatalmazottait ügyek feletti összegyűlés végett időről időre egybehívandják.

Piaciárváltó garas

Köböl	Debrecen		N. Várad	
	felső/	alsó	felső/	alsó
Tiszta buza	330	310	—	—
Kétszeres	300	270	—	—
Rozs	260	230	—	—
Árpa	190	170	—	—
Zab	160	140	—	—
Tengeri	230	200	—	—
Köles	260	240	—	—
Köles kása	460	—	—	—
Szalonna mársa	55—60 fr.	—	—	—